

Трень Тетяна Олександрівна,
курсант III-го курсу Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор

Боняк Валентина Олексіївна

М. Дніпро, Україна.

ПРОКУРАТУРА ТА ГРОМАДСЬКІ АКТИВІСТИ: ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ

Вступ. Сьогодні, коли правоохоронна система перебуває у стані реформування, органи прокуратури на місцях уже є готовими до реальних змін. Вважаю за потрібне зазначити, що налагодження взаємодії між органами прокуратури та громадськими активістами є однією зі складових реформування правоохоронної системи.

Основний текст. Слово «прокурор» було запозичене з французької мови та є похідним від латинського *procurator*, що перекладається як «діставати», «здобувати», «піклуватися», «керувати». Прокурор – це обличчя держави, адже він представляє її в суді. Прокуратура являє собою організаційно відокремлену багатofункціональну самостійну незалежну систему державних органів, які при здійсненні своєї діяльності мають керуватися принципами прозорості та відкритості влади. Прозорість є дуже важливою для ефективного функціонування системи правосуддя, правоохоронної системи, оскільки саме вона забезпечує зв'язок державних інституцій та громадськості, сприяє прояву довіри та поваги до суду і прокуратури, тим самим сприяючи їх позитивному іміджу.

Громадські активісти розгортають свою діяльність, перш за все, у відповідь на певну проблему чи її загрозу, тому їх активність завжди виникає в результаті конфлікту інтересів. Суспільству відомо немало таких випадків, можна сказати, навіть, сучасок. Зазвичай, це вимоги відставки прокурора чи висловлення громадського невдоволення певними його діями [1, с. 124]. Кожна помилка, тим паче в резонансних справах, отримує широкий розголос з

негативними наслідками як для органів прокуратури загалом, так і для тих, хто їх представляє. Звідси, встановлення співпраці між прокуратурою та громадськістю є достатньо витребуваним часом явищем.

Одним із важливих аспектів взаємодії громадських активістів та прокуратури вважаємо їх спільну діяльність у боротьбі з корупцією. Така взаємодія врегульована як профільними законами «Про прокуратуру», «Про запобігання корупції», так і підзаконними нормативно-правовими актами, зокрема, Указом Президента України «Питання сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні», Постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики». Результатом означеної співпраці стала значна кількість повідомлень, що надходять в прокуратуру про факти можливих зловживань посадовцями різного рангу. Така інформація ретельно перевіряється й у більшості випадків знаходить своє підтвердження. Це свідчить про успіхи співпраці прокуратури та суб'єктів громадського суспільства.

На нашу думку, серед можливих напрямків подальшого розвитку взаємодії між прокуратурою та громадськими активістами слід виділити створення умов для контролю з боку громадськості за діяльністю прокуратури, у тому числі за використанням бюджетних коштів і ефективністю реалізації зовнішніх функцій, адже довіра з боку населення залежить насамперед від доступу до ознайомлення з її діяльністю. Безперечно позитивним кроком у цьому напрямку вважаємо щонедільні відеозвіти Офісу Генерального прокурора. Та треба відзначити, що тільки їх недостатньо; суспільство потребує більш детальної інформації від органів прокуратури про її роботу.

В епоху сучасної комп'ютеризації для якісного покращення взаємодії громадськості і прокуратури вважаємо доцільним подальший розвиток такої комунікації, що сприятиме більш швидкому реагуванню на існуючі проблеми, формуванню у суспільства почуття безпеки, впевненості у надійності правоохоронної системи.

Впевнена, що не менш важливим кроком у налагодженні взаємодії прокуратури з громадськістю є надання можливості громадським організаціям брати участь у відборі Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів кандидатів на посади прокурорів. Також назрілим у нашій державі вважаємо участь громадських активістів у засіданнях органу, який здійснює

дисциплінарне провадження при розгляді інформації про недоброчесність кандидата на посаду прокурора з правом проведення відео фіксації та ін.

Водночас така взаємодія, на нашу думку, має враховувати і обмеженість доступу до матеріалів прокурорської діяльності. Знайомство громадян з роботою органів прокуратури не повинно порушувати основ досудового розслідування, адже відверте втручання в їх діяльність та порушення принципу таємниці досудового розслідування є неприпустимими.

Висновки. Отже, тільки така різноаспектна взаємодія прокуратури і громадськості з дотриманням відкритості, прозорості, співпраці, взаємоповаги сприятиме підвищенню результативності роботи цієї інституції і тільки такий стан співпраці стане запорукою ефективного функціонування державної системи захисту прав людини в цілому при виконанні нею головного конституційного обов'язку із утвердження і забезпечення прав і свобод людини.

Список використаної джерел:

1. Ткач А. Взаємодія прокуратури та інститутів громадянського суспільства у реалізації принципу гласності. Вісник прокуратури. 2014. №12.124.
2. Скибенко О.І. Методологія дослідження конституційно-правового статусу прокуратури України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 4. С. 33-37.
3. Скибенко А.И. Использование международного опыта в сфере реформирования органов прокуратуры Украины. *Legeasi Viata ("Закон и Жизнь")*. международный научно-практический журнал. Республика Молдова. 2016. № 4/2. С. 65-67.
4. Скибенко О.І. Основні проблеми правової визначеності місця прокуратури в системі українського правосуддя. *Правові реформи в Україні: реалії сьогодення*: матеріали VII всеукраїнської. науково-теоретичної. конференції. Присвяченої Дню юриста України (Київ, 29 жовтня 2015 р.). К. 2015. Ч. 2. С. 25-27.